

Wrocław, 04.06.2024 r.

dr hab. Paweł Adam Piepiora, prof. AWF Wrocław

Akademia Wychowania Fizycznego

imienia Polskich Olimpijczyków we Wrocławiu

Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu

Zakład Dydaktyki Sportu

al. Ignacego Jana Paderewskiego 35

Wielofunkcyjna Hala Sportowa, pokój 75

51-612 Wrocław

Recenzja w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora

w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauk o kulturze fizycznej

Przedmiotem postępowania jest dysertacja **mgr Jacka Kaczmarek** zatytułowana „Uwarunkowania biokinematyczne i nerwowo-mięśniowe kopnięcia mae-geri na różnych etapach szkolenia w karate kyokushin”.

Podstawę wszczęcia procedury w przedmiotowej sprawie stanowi Uchwała Rady Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego o numerze 30/05/2024 z dnia 16 maja 2024 roku o wyznaczeniu recenzentów w przewodzie doktorskim.

Jako podstawę postępowania przyjęto § 6 ust. 6 Rozp. MNiSzW z dnia 26 września 2016 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 30.09.2016 r. poz. 1586).

1. Ocena formalna

Rozprawa doktorska liczy 83 strony. W treści znajduje się Wykaz skrótów, rozdział pierwszy „Wstęp” (w tym 7 podrozdziałów), rozdział drugi „Cele” (w tym 3 podrozdziały), rozdział trzeci „Materiał i metody” (w tym 7 podrozdziałów), rozdział czwarty „Prezentacja wyników” (w tym 5 podrozdziałów), rozdział piąty „Dyskusja”, rozdział szósty „Podsumowanie” (w tym 3 podrozdziały), rozdział siódmy „Wnioski”, rozdział ósmy „Streszczenie”, rozdział dziewiąty „Abstrakt”, oraz Piśmiennictwo, Spis tabel, Spis rycin, Opinia Komisji Etyki (załącznik nieujęty w Spisie treści). Doktorant powołał się na 94 pozycje literatury.

Przyjęty układ jest zrozumiały dla czytelnika, ale w przypadku dopuszczenia tej pracy do publikacji w postaci monografii zalecam wyodrębnienie „Wstępu” jako autorskiego wprowadzenia i przereformowania tytułu pierwszego rozdziału na „Teoretyczne podstawy pracy”. Ponadto w „Spisie treści” należy ująć załącznik oraz w „Streszczeniu” i „Abstrakcie” należy dodać słowa kluczowe.

2. Ocena merytoryki

Przyjęty temat „Uwarunkowania biokinematyczne i nerwowo-mięśniowe kopnięcia mae-geri na różnych etapach szkolenia w karate kyokushin” sugeruje w podmiocie domyślnym, że technika będzie rozpatrywana w użyteczności kumite w formule knockdown. Niestety, nie dopatrzyłem się polemiki w rozdziale pierwszym na temat tej formuły walki sportowej w odniesieniu do innych odmian kumite sportowego. Jest to o tyle istotne, że wykonanie mae-geri w knockdownie ma akcent siłowy i szybkościowy. W zależności od formuły walki: semi contact, knockdown, full contact lub mix fighting, w tej technice występują nieco inne akcenty motoryczne. Ponadto doktorant wykazał minimalną wiedzę na temat funkcjonujących teorii walki wskazując jedynie na budo. Zabrakło mi umiejscowienia pracy w teorii sportów walki (Kalina, 2000), humanistycznej teorii sztuk i sportów walki (Cynarski, Obodyński, 2003), theory of combatives (Vit and Reguli, 2015), ogólnej teorii sztuk walki i sportów walki (Cynarski, 2019). Braki te są widoczne w niektórych fragmentach, gdzie Doktorant zamiennie stosuje sformułowanie „sztuka walki” ze „sportem walki”. Wyróżnienie sportów walki, sztuk walki i systemów walki, pada na stronie 11, lecz Doktorant nie skłonił się do rozróżnienia tych pojęć, tak istotnych we współczesnym

rozumieniu karate. Ponadto dziwi mnie sformułowanie na stronie 12 „operacja balistyczna” w odniesieniu do mae-geri. I jeszcze bardziej twierdzenie na tej samej stronie, że mae-geri jest ograniczone tylko strefy chudan. W dalszej części Doktorant dokonał zasadnego przeglądu literatury jako przesłankę do wyprowadzenia założeń swojej dysertacji. Wskazał na znaczenie właściwej rozgrzewki, oceny wskaźników ruchu i paradygmatu nowicjusze-eksperci.

3. Ocena metodyki

Celem głównym rozprawy doktorskiej była analiza wzorca ruchowego kopnięcia mae-geri na różnych etapach szkolenia zawodników w karate kyokushin. Jednak Doktorant odniósł się tylko do poziomu zaawansowanego i średniozaawansowanego, pomijając poziom początkujący. Dlatego w przypadku publikowania materiału sugeruję w tytule zmienić „na różnych etapach szkolenia” na „na wybranych etapach szkolenia”. Cele szczegółowe i pytania badawcze są klarowne. Badanie przeprowadzono na populacji 28 karateków stylu kyokushin, w tym 13 zaawansowanych i 15 średniozaawansowanych. Zestawienie wskaźników osób badanych jest poprawne. Natomiast zabrakło informacji o doświadczeniach sportowych osób badanych. Opis narzędzi badawczych jest wystarczający. „Protokół badawczy” i „Analizowane zmienne” odzwierciedlają w pełni procedurę badawczą. Analiza statystyczna jest dobrze opisana.

Uczestnicy badania wykonywali po trzy kopnięcia w powietrze, na tarczę oraz w odmiennych warunkach: przed rozgrzewką, po rozgrzewce, i po „walce z cieniem”. Doktorant dokonał analizy:

- czasu ruchu i wartości kątowych kopnięcia mae-geri,
- wartości procentowej maksymalnego dowolnego skurczu (MVC) wybranych mięśni pracujących w kopnięciu mae-geri.

Wyniki są poprawnie zestawione w tabelach. Ich opis jest właściwy, z wyjątkiem zapisów istotności statystycznej. Doktorant dla istotności statystycznej posługuje się znakiem „=” (np. na stronie 52: $p = 0,024$), co należy poprawić na „<” (np. $p < 0,024$).

4. Ocena pragmatyki

Doktorant poprowadził dyskusję na 9 stronach. Następnie podsumował na 2 stronach uzyskane wyniki, aby w konsekwencji na 2 stronach wyprowadzić wnioski. Zostało to wykonane zgodnie ze standardami akademickimi. Doktorant bardzo dobrze poradził sobie z odniesieniem uzyskanych wyników do prac innych autorów. Trafnie wskazał mocne strony badania i uwzględnił zmienne zakłócające, takie jak: kontuzje i urazy, proporcje włókien w mięśniach. Jednakże zdarzyły się też nadinterpretacje w podsumowaniu. Doktorant przebadał łącznie 28 karateków stylu kyokushin. Jest to za mała ilość osób badanych i zakładając przyjęcie obliczeń G*Power wnioskowanie może odnosić się jedynie do badanej populacji, a nie do ogółu karateków stylu kyokushin. Jednakże wnioski zostały już poprawnie wypunktowane i mogą być użyteczne w treningach karate. W części końcowej zabrakło ograniczeń badania. Być może wtedy Doktorant wskazałby wprost przytoczone wyżej przemyślenia. Ponadto zabrakło wskazania kierunków dalszych badań – być może Doktorant w swojej działalności naukowej będzie kontynuował rozpoczęty kierunek badań. W przypadku skierowania do publikacji niniejszej dysertacji sugeruję dopisać podrozdział „Zalecenia praktyczne dla trenerów”, gdzie należałoby wprost opisać wskazania treningowe rozbudowujące dotychczasową metodykę szkolenia w karate.

5. Uwagi końcowe

Reasumując, uchybienia w rozprawie doktorskiej mgr Jacka Kaczmarskiego pod tytułem „Uwarunkowania biokinematyczne i nerwowo-mięśniowe kopnięcia mae-geri na różnych etapach szkolenia w karate kyokushin” nie umniejszają w istotny sposób wartości dysertacji. Dla badaczy z dyscypliny nauk o kulturze fizycznej z obszaru sportów walki znaczenie aplikacyjne wyników badań nie budzi wątpliwości. Należy podkreślić dużą samodzielność Doktoranta w formułowaniu treści, analiz i polemiki z innymi autorami w odniesieniu do uzyskanych wyników. Mgr Jacek Kaczmarek udowodnił w rozprawie doktorskiej, że potrafi właściwie sformułować problem naukowy, cele i pytania badawcze oraz przeprowadzić w sposób pogłębiony proces ich weryfikacji, ocenić uzyskane wyniki oraz poprawnie pod względem logicznym wyprowadzić wnioski. W związku z powyższym rozprawę doktorską mgr Jacka Kaczmarskiego oceniam pozytywnie.

6. Rekomendacje

Mgr Jacek Kaczmarek wykazał się dojrzałością naukową, a Jego rozprawa doktorska pod tytułem „Uwarunkowania biokinematyczne i nerwowo-mięśniowe kopnięcia mae-geri na różnych etapach szkolenia w karate kyokushin” spełnia wymogi formalne.

Wnoszę zatem do Szanownej Rady Naukowej Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego o przyjęcie rozprawy doktorskiej i dopuszczenie mgr Jacka Kaczmarek do dalszych etapów postępowania o nadanie stopnia doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauk o kulturze fizycznej.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ryszard Rejzner', is centered on the page.